

Pustá Rybná, 10.3.19

Ve jménu Boha Otce, Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen.

INTROIT Ž 91, 9-13

PÍSEŇ 98 zpívejte pánu nové písně,

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí, věčný Bože, vzdáváme ti dík a chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista.

Pane náš a Spasiteli, Ježíši Kriste, ty jsi začal zápas s Pokušitelem, který si chtěl podmanit celý svět. Čelil jsi jeho útokům a nesl utrpení i kříž. Vstal jsi z mrtvých, vstoupils na nebesa, a tak jsi navždy rozhodl o pokušitelově prohře.

Vyznáváme ti, že si dost nevážíme tvého slova jako pokrmu, bez něhož nemůžeme být živi, že se v obtížích nedokážeme cele spolehnout na tvé sliby, nevzdáváme čest a chválu tobě jedinému. Nejednou se nám zdá, že naše životy, celá budoucnost, více závisí i na lidech kolem nás než na tobě.

Prosíme Tě, daruj nám svého Ducha, ať nás vede po všech tvých cestách, prosíme tě, ať dokážeme naslouchat jeho vedení, ať se na tvých cestách neztrácíme, prosíme tě za naše životy, ať víme, kdo jsme, odkud přicházíme a kam směřujeme. Prosíme tě za tvé slovo, ať je nám směrovkou ke svobodě ve tvém jménu. Prosíme tě o tvou přítomnost. Amen.

I. ČTENÍ: Dt 8, 1-6

PÍSEŇ 171 buď pánu čest, 158 samému bohu, (433, 443)

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Náš ukřižovaný a vzkříšený Spasiteli, dej v tento čas své církvi Ducha pokání, abychom poznali a vyznali, kde a jak podléháme a hřešíme proti tobě i svým bližním.

Prosíme, veď nás i všechny, kdo upadají do pokušení hledat smysl svých životů v majetku, v postavení, v bezohledném hledání svých věcí.

Prosíme tě za ty, kdo ve svých zápasech prohrávají, a ztrácejí naději. Prosíme tě všechny, kdo opustili či opouštějí společenství tvého lidu, neváží si tvého slova, a zapomínají na ty, kdo potřebují naši lásku.

Dej, ať je tento čas dobou zamyšlení, ať se k tobě opět navrátíme všichni posílení v lásce k našemu společnému Pánu Ježíši Kristu a jeho království.

Prosíme tě za tvou církev tam, kde podléhá pokušení stavět na jiném základě než na tom, který je položen v tobě; kde nehledá jednotu; kde se nemodlí za tento svět.

Zjev nám v ukřižovaném a vzkříšeném jediný základ jednoty církve a spásy pro všechny končiny země. Dej to nám, i všemu svému lidu ve světě. Vzdáváme ti čest a chválu. Amen.

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) 2 K 5, 19-21

Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.

POŽEHNÁNÍ Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvař a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvař a obdař tě pokojem. Amen.

PÍSEŇ 485 král věčný nás požehnej, 579

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / Mt 4, 1-11

Milí bratři a sestry, přátelé v Kristu,

Pána Ježíše vyvádí na poušť tentýž Duch, který na něj jen o pár vět předtím sestupuje jako holubice a nechává přímo z nebe zaznít hlasu: Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.

A tehdy, právě tehdy, je Ježíš tím samým Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. Křest je totiž pro Pána Ježíše, ale snad i pro nás všechny pouhým začátkem. A pro Ježíše přináší otázky: co znamená být synem Božím? Co se dá od Božího Syna očekávat a co může očekávat on od svého Otce?

Křtem se Ježíš vydal na cestu a tato cesta vede nejprve na poušť. Boží Duch se ujal svého úkolu Ježíše doprovázet na všech jeho cestách a Ježíše hned vede na poušť. Asi jako když Hospodin vedl svůj lid z egyptského otroctví po čtyřicet let na poušti, aby lid mj. poznal, že nežije pouze chlebem, ale vším, co vychází z Hospodinových úst. A na poušti, o samotě, po čtyřicet dní a čtyřicet nocí, má Ježíš během svého postu čas si ujasnit, co v životě dál, až nakonec vyhladoví. Stranou vší stravy, během svého pro nás už dost radikálního postu, se Ježíš musí především vypořádat se sebou samým, musí si ujasnit, co se od něho vlastně čeká. Kdo je, odkud přichází, kam směřuje a co si s sebou případně nese. Existenciálně

řečeno, jaký a co je vlastně jeho nejvlastnějším úkolem na této zemi. Po čtyřiceti dnech odříkání na poušti se zkrátka musí k něčemu probojovat, až někam k základům vlastní existence ponořit, aby si ty úplně nejzákladnější věci ujasnil, a byl připraven na pokušení první.

Pokušení první: Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby. Řekne mu hned zpočátku pokušitel a snaží se tím využít a možná i zneužít Ježíšův hlad po čtyřiceti dnech a nocích půstu. Jde o pokušení na pokraji. Pokušitel za Ježíšem přichází na pokraji jeho sil, kdy jde o všechno, na pokraji poznání, nového pochopení, co to vlastně znamená být Synem Božím. Kým Ježíš vlastně je. A je-li s ním Duch Boží, k čemu ho Ježíš využije? Kterého má a co vlastně chce i skrze něj lidem nabídnout. Tudy směřuje pokušitelův první pokus: k tomu nasytit hladové, což je pro pokušitele prostředkem i cílem. Jako by o nic víc v životě nešlo. Chléb a hry. Dobře se najíst a být spokojen.

Ježíš však odpoví: Nejen chlebem živ je člověk. Ale každým slovem, které vychází z Božích úst. Pro bohoslovce a studenty teologie věta jak vyšitá. Ježíš jí však chce říci ještě něco jiného: člověk a jeho lidství žije především v rozhovoru, a to i v rozhovoru s Bohem. To je důležité. Prof. J. L. Hromádka měl prý někdy po 2. světové válce úvahu, že nastane doba, kdy lidé budou rvát po Bohu a kdo jim dá svědectví? Ptal se trochu sugestivně. Ano, důležitější, než

plné žaludky je otázka, a kde je vlastně Bůh uprostřed všeho toho trápení? Pán Ježíš jde, troufám si říci, přesně tímto směrem. Kde je vlastně Bůh uprostřed hladovění, které až dodnes tu a tam trvá. Ne, co chci já, po čtyřiceti dnech postu aspoň kousek žvance, ale co chce, co mi tím chce říci sám Pán Bůh? Nejde o to nasytit se za každou cenu, jde o to za každou cenu být poslušný Božímu slovu, které klidně řekne ne. Ne pokušení, ne zneužití Boží moci pro svůj vlastní prospěch. Nejen chlebem živ je člověk.

Pokušitel to však nevzdává a Ježíše bere do svatého města. Svatým městem je míněn Jeruzalém, kde ho postaví na vrcholek chrámu a pokouší ho dále a možná ještě více: Jsi-li Syn Boží, vrhni se dolů. Využij svou moc a přítomnost andělů, kteří tě už zachrání, na ruce tě vezmou, abys nenarazil. Pokušitel Ježíše navádí k tomu, k otázce, co by jako syn Boží měl nebo neměl udělat. K tomu, co je jinak výhradním právem člověka, jakkoli tváří v tvář potřebám společnosti. Ale zase, pokušiteli jde výhradně o to, aby Ježíš zneužil Boží moci pro svůj prospěch, ukázat, že přežije i po pádu dolů. Argumentuje přitom Biblií, Písmem svatým, konkrétně žalmem 91., jenž jsme četli na počátku našeho dnešního shromáždění. Argumentuje Boží ochranou. Svým druhým pokušením chce opět vyprovokovat Boží zásah, vyprovokovat boj mezi tím, co by mohl chtít člověk a co chce po něm Bůh.

Ježíš mu na to však praví, že v Bibli, Písmu svatém, je také psáno, že nebudeš pokoušet Hospodina, svého Boha. Nebudeš provokovat Boží blízkost. Nebudeš Boha chtít někde, kde ani ty sám být nemusíš.

Pak ho pokušitel vzal na jednu velmi vysokou horu, ukázal mu všechna království světa i s jejich slávou a řekl mu: Toto všechno může být tvé, padneš-li přede mnou na kolena a budeš se mi klanět. Pokušení upsat se zlému a získat moc nad celým světem. Kdo by to nechtěl. Aby mu patřil celý svět, mít takovou moc, že vás budou všichni poslouchat a vy jim budete vládnout. Přitom to trochu vypadá, jako by všechna království světa tomu pokušiteli již patřila a když se k němu skloní i Ježíš, jejich sláva mu od něj připadne. Jako by celý svět ležel v hříchu, patřil jeho pokušiteli a ten to chce sebeuznáním za toho, kdo na to má, teď dát Pánu Ježíši. Pokušení moci nad tímto světem a jeho slávou je v pořadí třetím pokušením, jímž chce pokušitel dostat Pána Ježíše na svou stranu. Na stranu moci a slávy.

Tady však už Ježíš ztratí i poslední zbytky své trpělivosti a pokušiteli odpoví: Jdi z cesty, satane. Hospodinu, svému Bohu, se budeš klanět a jeho jediného uctívat. A teď proč? Ježíš se celou dobu nachází na cestě a prochází si třemi pokušeními. Pokušením na pokraji, nasytit hladové jakožto prostředek i cíl všeho života, pokuše-

ním vyprovokovat Boží zásah, a pokušením získat moc nad celým světem i za cenu zaprodání své duše. A teď jde o to, která cesta je ta správná?

Milí přátelé, bratři a sestry, Boží Duch, který Pána Ježíše vyvedl na čtyřicetidenní putování pouští, tím současně vede k pochybnostem a hledání. Nechává Ježíše, aby si položil ty nejzákladnější otázky svého života, co tomuto světu nabídne jako spásu, za čím má člověk vůbec jít. Pokušitel ho přitom staví před pokušením nejhlubším, mesiánským, před pokušením, které se stává účelem samo o sobě, nevede ke spáse těch druhých, ale jen sebe sama. Pokušením zachránit svůj život. Ježíš je tu však především pro druhé, je tu, aby i s Boží pomocí a skrze Ducha Božího vedl lidi ke spáse.

Je tu však s námi se všemi i proto, aby s námi byl i v našich pochybnostech. Když nevíme, kam jdeme, nevíme si rady sami se sebou, nevíme si rady se svými životy. Svými bližními, dětmi, rodiči, sourozenci. Je tu s námi, abychom my byli s ním.

A právě v té chvíli ho pokušitel opouští. Kapituluje před jeho odpovědí po Hospodinu, svému Bohu. Kapituluje před tím, kdo je z podstaty i nutnosti věci větší nežli on. Opouští ho, protože na tohle už nemá. Nemá, čím by Ježíše dále pokoušel. Všechna pokušení lidského života již vyčerpal. A nezbývá mu než se stáhnout než nechat Ježíše být, nechat ho na pokoji, neboť hledání té správné cesty

je někdy víc než její nalezení. Klást si otázky je víc než získat odpovědi, navíc za takovou cenu.

A hle, k Ježíši přistoupili andělé a obsluhovali ho. Ježíši se dostává snad můžeme říci zasloužené odměny. Andělé k němu sami přijdou a sami mu dávají, co si asi každý člověk po čtyřiceti dnech postu a málem vyhladovění a tváří v tvář těm nejzákladnějším otázkám, ba pokušením lidského bytí na této zemi, může dopřát. Přítomnost andělů, andělskou odměnu.

Vraťme se však ještě k tomu, co od Božího Syna vlastně očekávat. Především skutečnou a opravdovou Boží blízkost, věrnost jeho slovu, věrnost jeho příkazům. On, Pán Ježíš, je totiž tím, kdo nás vede k Hospodinu, našemu Pánu a Bohu a kdo nám zároveň pomáhá přejít i přes různá pokušení, jímž tu a tam býváme vystaveni.

A protože dnešní neděli vstupujeme do postní doby, nechť je nám dobrou usebrání se a třeba i položení těch nejzákladnějších otázek, kdo jsme a co se od nás vlastně ještě čeká. Není toho málo, ale jsme jen lidé. Vystavování nejrůznějším pokušením. Pokušením zajistit si svou vlastní existenci. Ale je to vůbec možné? Není někdy lepší vstoupit spíš na půdu otázek, co je v životě opravdu důležité?

PÍSEŇ 198 pod ochranou nejvyššího (164 pane, tys mne zkusil, 203)